

Zaaknummer 31061657

Strategische Overeenkomst inzake de bestuurlijke samenwerking en besluitvorming tussen de Staat, de Provincie Utrecht en de gemeente Amersfoort ten behoeve van het Project Knooppunt Hoevelaken.

RIJKSWATERSTAAT UTRECHT

De ondergetekenden:

- a. De Minister van Infrastructuur en Milieu, handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, hierna te noemen: "de Staat";

en
- b. De Provincie Utrecht, publiekrechtelijke rechtspersoon, gedeputeerde staten, kantoorhoudende Pythagoraslaan 101, te 3584 BB Utrecht, ten dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door gedeputeerde J.W.R. van Lunteren, hierna te noemen: "de Provincie Utrecht";

en
- c. Gemeente Amersfoort, publiekrechtelijke rechtspersoon, College B&W kantoorhoudende Stadhuisplein 1, te 3811 LM Amersfoort, ten dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door wethouder J.C. Buijtelaar, hierna te noemen "de Gemeente Amersfoort";

Ondergetekenden onder b en c tezamen hierna te noemen "Regio". Regio en de Staat hierna tezamen: "Partijen";

Hebben het volgende overwogen:

1. dat het hoofdwegennet in de regio Midden-Nederland het hart van de wegeninfrastructuur van Nederland vormen en dat zij van cruciaal belang zijn voor de bereikbaarheid van de regio;
2. dat in de regio Midden Nederland niet voldaan wordt aan de streefwaarden uit de Nota Mobiliteit voor reistijd, doorstroming en betrouwbaarheid van de reistijd;
3. dat als gevolg van de algemene verkeersgroei en de uitvoering van de verstedelijkingsopgave in de regio een verdere toename van het verkeer wordt voorzien, waardoor al bestaande problemen nijpender worden;
4. dat dit ook leidt tot problemen met doorstroming, leefbaarheid en veiligheid op het onderliggend wegennet;
5. dat Rijk en Regio (lokale overheden in de provincie Utrecht) in november 2006, naar aanleiding van de MIT-Verkenning en Netwerkanalyse Regio Utrecht in de 'Bestuursovereenkomst Bereikbaarheid regio Utrecht' afspraken hebben gemaakt over het verbeteren van de bereikbaarheid in en van de regio;
6. dat onder de noemer VERDER een maatregelpakket is vastgesteld waarmee de geconstateerde bereikbaarheidsproblemen worden aangepakt. Dit pakket bevat maatregelen op het gebied van Openbaar Vervoer, fietsinfrastructuur, verkeersmanagement en het Onderliggend Wegennet (OWN). Ook is in het kader van de bestuursovereenkomst specifiek gekeken naar benodigde maatregelen op het Hoofdwegennet (HWN). In dat kader is onder meer een planstudie gestart voor knooppunt Hoevelaken;
7. dat in de Startnotitie van de planstudie Knooppunt Hoevelaken (december 2008) de volgende doelstellingen zijn geformuleerd: verbeteren van de doorstroming en de bereikbaarheid van de regio Midden-Nederland, waarbij een goede inpassing/vormgeving van de A1/A28 een bijdrage levert aan de verbetering van de leefbaarheid in het gebied rond deze wegen; dat knooppunt Hoevelaken één van de belangrijkste 'verdeelpunten' van verkeer tussen het

- noorden en het oosten van Nederland en de Randstad is en dat de aansluitende delen van de A1 en de A28 tevens als regionale ontsluitingswegen voor de regio Amersfoort fungeren;
8. dat het knooppunt een beperkte afwikkelingscapaciteit heeft en de verkeersstromen niet goed kan verwerken;
  9. dat in het najaar van 2009 in het Bestuurlijk Overleg MIRT het alternatief 'Verbreden met kansrijke elementen van Sorteren' als Voorkeursalternatief (VKA) voor Knooppunt Hoevelaken is vastgesteld;
  10. dat eind 2010 duidelijk werd dat de kostenraming van de uitwerking van het VKA, zoals neergelegd in het zogenaamde referentieontwerp van (datum), het beschikbare budget fors overschreed;
  11. dat de Regio belang hecht aan het behoud van de aansluiting Hoevelaken.
  12. dat de Regio heeft aangegeven zich hard te willen maken voor een goede inpassing van het Knooppunt, adequate maatregelen op het gebied van geluidsbelasting en luchtkwaliteit, en het voorkomen van mogelijke afwenteling van verkeersdruk op het onderliggend wegennet;
  13. dat daarom Rijk en Regio de mogelijkheid van vroegtijdige inschakeling van marktpartijen hebben verkend;
  14. dat in het Bestuurlijk Overleg MIRT in het voorjaar 2011 nadere afspraken zijn gemaakt, waaronder dat een vroege marktbetrokkenheid zou worden uitgewerkt;
  15. dat tevens is afgesproken dat er Bestuursovereenkomst wordt gesloten waarin de intenties en ambities om te komen tot een goede samenwerking worden vastgelegd en waarin wordt opgenomen op welke manier deze samenwerking en de afspraken worden vormgegeven;

Komen het volgende overeen:

Artikel 1: Doel van deze overeenkomst

1. Partijen onderschrijven de doelstellingen zoals die zijn geformuleerd in de Startnotitie Knooppunt Hoevelaken uit december 2008, betreffende de aspecten doorstroming en bereikbaarheid, inpassing en verbetering van de leefbaarheid;
2. Partijen spannen zich er voor in dat de voorbereiding en de uitvoering van de reconstructie van Knooppunt Hoevelaken zal worden gerealiseerd met de inzet van vroege marktbenadering (vervlechting), met als doel om met behulp van de markt een optimale oplossing te vinden voor Knooppunt Hoevelaken voor de geformuleerde doelstellingen zoals bedoeld in het eerste lid binnen het beschikbare budget;
3. In deze strategische bestuursovereenkomst worden de principes van samenwerking en het proces als gezamenlijk uitgangspunt voor vervolgstappen beschreven;
4. Deze strategische bestuursovereenkomst vormt de basis voor de verdere uitwerking van de afspraken tussen Partijen in een tweede, uitgewerkte bestuursovereenkomst, hierna aangeduid met BOK2;
5. Partijen committeren zich in deze overeenkomst aan het vervlechttingsproces, waarvan de uitwerking wordt vastgelegd in BOK2. Daarmee accepteren partijen vooraf de uitkomst van het aanbestedingsproces. Het vervolg bestaat dan alleen nog uit het uitwerken van deze keuze tot (Ontwerp-)Tracébesluit.
6. Partijen spreken af eendrachtig samen te werken aan de totstandkoming van gezamenlijke afspraken. Deze afspraken hebben als doel de markt dusdanig tegemoet te kunnen treden dat aanbiedingen uit de markt optimaal aansluiten bij de wensen en eisen van Partijen. Partijen spreken af zich in gezamenlijkheid maximaal in te spannen om een gemeenschappelijk geformuleerd einddoel te bereiken, en spreken af elkaar in het proces maximaal te informeren

Artikel 2 Reikwijdte van de overeenkomst

De afspraken in deze bestuursovereenkomst beperken zich niet tot de reconstructie van het knooppunt Hoevelaken, maar strekken zich uit tot het volledige studiegebied van het Project Knooppunt Hoevelaken dat de navolgende trajectdelen omvat:

- Rijksweg A1, vanaf de aansluiting Bunschoten tot aansluiting A30 (km. 38.1- km 54.9);
- Rijksweg A28, vanaf de aansluiting Maarn tot de aansluiting Nijkerk (km 16.5- km 36.3);
- Inpassing van bovenstaande trajectdelen in het gebied;

De A1/A30 is via het BO-MIRT geagendeerd.

Artikel 3 Inhoud van de uitgewerkte bestuursovereenkomst

- 1 Partijen spreken af om de volgende onderwerpen in een volgende overeenkomst (BOK2) verder uit te werken:
  - Deelnemende Partijen in BOK2
  - Ambities en intenties
  - Basisscope en aanvullende scope (Pakket van Eisen en Wensen, prioritering)
  - Proces tot gunning
  - Financiële bijdragen en voorwaarden
  - Organisatie en rolverdeling
  - Besluitvorming en inrichting van het participatieproces met belanghebbenden (na vaststelling van BOK2)
  - Beoordelingkader
  - Kern punten aanbestedingsdossier
  - Spelregels bij het vaststellen van de Voorkeursvariant
  - Opstelling van Partijen in het vervolg van de planologische procedures
  - Omgang met scopewijzigingen (o.m. tijdens (O)TB/MER)
  - Omgang met overige wijzigingen
  - Risicoverdeling

- 2 De lijst met onderwerpen is niet limitatief, in overleg tussen Partijen kunnen onderwerpen worden aangepast, toegevoegd of verwijderd.

Artikel 4 Organisatie van het proces tot aan aanbesteding

1. Partijen spreken de volgende structuur af:
  - Opdrachtgever van het project is de Staat. Het opdrachtgeverschap wordt feitelijk uitgevoerd door Rijkswaterstaat;
  - Bestuurlijke Stuurgroep bestaande uit de Staat, provincie Utrecht en gemeente Amersfoort. In voorkomende gevallen kunnen andere partijen uitgenodigd worden.
  - De provincie Utrecht en de gemeente Amersfoort dragen er zorg voor dat het doorklinken van alle regionale belangen in de Bestuurlijke Stuurgroep geborgd is.
  - Voorafgaand aan de Stuurgroepvergadering vindt tussen de decentrale overheden regionaal bestuurlijk vooroverleg plaats onder het voorzitterschap van de provincie Utrecht. Andere deelnemende decentrale overheden zijn de provincie Gelderland en de gemeenten Amersfoort, Barneveld, Bunschoten, Leusden en Nijkerk, aangevuld met het Waterschap Vallei & Eem.
  - Ambtelijke voorbereidingsgroep bestaande uit ambtelijke vertegenwoordigers van alle betrokken overheden;
  - Klankbordgroep bestaande uit vertegenwoordigers van bewonersgroepen en belangenorganisaties;
  - Projectorganisatie bestaande uit medewerkers van Rijkswaterstaat.

Rolverdeling en verhouding tussen in dit lid genoemde organen worden in BOK2 vastgelegd.
2. De bestuurlijke stuurgroep neemt besluiten over de in art 3 lid 1 genoemde onderwerpen op basis van informatie aangeleverd door de projectorganisatie en de ambtelijke voorbereidingsgroep.
3. De projectorganisatie consulteert, in samenspraak met de ambtelijke voorbereidingsgroep, de klankbordgroep.
4. De regio is verantwoordelijk voor het wegen van alle regio-wensen (= gewilde functionaliteiten die niet in het eisenpakket zitten). Het rijk doet dit voor de rijkswensen. Uiteindelijk worden beide sets wensen samengevoegd en in BOK-2 opgenomen.

Artikel 5 Budget en bijdragen

1. Partijen beseffen dat de kans dat extra wensen opgenomen worden in de aanbiedingen van marktpartijen reëel wordt als daarvoor (extra) financiële middelen beschikbaar worden gesteld.
2. Uiterlijk op 1 april 2012 is bekend welke regiopartijen financiële middelen beschikbaar stellen, wat de omvang daarvan is en welke voorwaarden daaraan worden verbonden. Dit wordt opgenomen in BOK2;
3. De Staat reserveert een maximaal budget van € 676 mln¹ (inclusief BTW, exclusief BLD, prijspeil 2011, exclusief kosten voor beheer en onderhoud). Het rijksbudget wordt geïndexeerd op basis van de IBOI, conform uitkering door de minister van Financiën;
4. In BOK2 worden de financiële bijdragen van de regionale Partijen vastgelegd met de termijnen van beschikbaarstelling, evenals de voorwaarden waaronder de bijdragen worden gedaan, en nadere afspraken over BTW, prijspeil en wijze van indexering.

Artikel 6 Projectplanning

1. De vaststelling van de bestuursovereenkomst waarin de afspraken verder zijn uitgewerkt (BOK2) wordt voorzien medio 2012;
2. Volgens de huidige inzichten is het Project in 2020 gerealiseerd.

Artikel 7 Communicatie

- 1 Informatieverstrekking over het project aan media en belanghebbenden vindt primair plaats door de Staat en wordt vooraf afgestemd met de Regio;
- 2 De bestuurlijke Stuurgroep zal een werkgroep communicatie instellen- bestaande uit vertegenwoordigers van de Staat en de Regio - die zorgt voor onderlinge afstemming en coördinatie van de afstemming. De werkgroep adviseert de bestuurlijke stuurgroep;
- 3 In het kader van besluitvorming rond procedures of andere zaken waar een van de Partijen als bevoegd gezag optreedt is de betreffende Partij primair verantwoordelijk voor de communicatie over de desbetreffende procedure en de afstemming daarover met de overige Partijen;
- 4 Een en ander laat onverlet dat er gebruikelijke afstemming is tussen de bij deze bestuursovereenkomst betrokken Partijen en belanghebbenden en media.

Artikel 8 Vrijwaringsregeling

Het ondertekenen van de strategische bestuursovereenkomst (BOK1) geeft geen verplichting tot het ondertekenen van de uitgewerkte/definitieve bestuursovereenkomst (BOK2).

Artikel 9 In werking treden en duur van de overeenkomst

1. Deze overeenkomst treedt in werking op de dag na ondertekening door alle Partijen;
2. Deze overeenkomst eindigt op het moment van ondertekening van de uitgewerkte/definitieve overeenkomst (BOK2), danwel wanneer Partijen besluiten het proces om te komen tot BOK2 te beëindigen.

Artikel 10 Bijzondere bepalingen

1. Aanvulling van deze overeenkomst en/of bijlage(n) wordt vastgelegd in een nader te sluiten wijzigings- cq. aanvullende overeenkomst;
2. Op deze overeenkomst zijn geen algemene voorwaarden onder welke benaming dan ook van toepassing anders dan de voorwaarden die in de overeenkomst zelf zijn benoemd;

¹ Het oorspronkelijk genoemde budget van €800 mln is aangepast door de nieuwe bekostigingssystematiek van RWS. Hierdoor is het budget gecorrigeerd voor de generieke BLD-bijdrage (€133 mln). Het bedrag van €676 mln is inclusief BTW en prijspeil 2011

4. In geval van strijdigheid tussen de afspraken in deze overeenkomst en eerder gemaakte afspraken, prevaleert deze overeenkomst

Artikel 11 Geschillenregeling

1. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing

2. Er is sprake van een geschil indien één der Partijen daarvan schriftelijk en gemotiveerd melding maakt aan de andere Partijen, waarna de Partijen binnen 20 werkdagen na een zodanige melding eerst met elkaar in overleg treden om te bezien of in der minne een oplossing van het geschil kan worden gevonden

3. Indien binnen twee maanden na melding van het geschil, zoals bedoeld in het bovenstaande lid, tussen de Partijen geen overeenstemming is bereikt staat het ieder van de Partijen vrij om het geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter te Den Haag

Aldus overeengekomen en in drievoud ondertekend,

a. de Staat

Datum:.....

Plaats: .....

b. Provincie Utrecht

Datum:.....

Plaats: .....

c. Gemeente Amersfoort

Datum:.....

Plaats: .....